

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep

0032 OSLO

Vår fil: B14-CL018
Vårt Arkiv: 402
Saksbehandler: Cato Lie

Oslo 1. september 2014

Hørings svar – Nytt felles parkeringsregelverk for offentlig og privat parkering

Vi viser til deres brev datert 30. mai 2014.

Innledning

FFO mottar mange henvendelser knyttet til parkeringsregelverket. Det dreier seg om manglende, eller for få, reserverte parkeringsplasser for forflytningshemmede, samt avslag på søknad om parkeringskort for forflytningshemmede og tyveri av disse. Derfor har FFO engasjert seg aktivt i arbeidet med nytt parkeringsregelverk.

Utgangspunktet er parkeringsutvalgets rapport og anbefalinger fra 2006. For forflytningshemmede ble det blant annet foreslått betalingsfritak, at ca 5 % av plassene skal reserveres særskilt for denne gruppen, harmoniserte krav til utforming av slike plasser, særlige regler om tidsbegrensning, fritak fra krav om parkeringsskive, samt universell utforming av betalingsystemene og gjennomgang av forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede.

Det var særlig to områder som var spesielt viktige for FFO;

- 1) Et samlet utvalg gikk inn for at et visst antall plasser skulle avsettes til reservert parkering for forflytningshemmede.
- 2) Denne typen parkering skulle være gratis.

Vi ønsket også en oppstramming og gjennomgang av forskriften om parkering for forflytningshemmede og tildelingskriteriene. FFO konstaterer at disse ønskene bare delvis er tatt til følge. Av kapasitetsmessige hensyn har vi valgt kun å kommentere de punktene som omhandler parkering for forflytningshemmede.

FFOs hovedsynspunkter

- FFOs primære standpunkt er at innehavere av parkeringstillatelse for forflytningshemmede får et ubegrenset betalingsfritak på både offentlige og private parkeringsplasser.
- FFO støtter forslaget om en betjeningshøyde på parkeringsautomater på 0,75 – 1,3 m.
- FFO støtter satsing på mobiltelefonbetaling og helautomatisk bomløsninger.
- FFO støtter forslaget om at krav om universell utforming av betalingsautomatene bør gjelde uavhengig av om det tilbys et universelt utformet alternativ.

- FFO ber om at forflytningshemmede med parkeringsbevis parkerer gratis ved opphold på sykehus.
- FFO støtter forslaget om at 4 % av parkeringsplassene skal avsettes særskilt for forflytningshemmede.
- FFO støtter ikke departementets forslag om at en rådgivende uttalelse fra kommunen bør erstatte arbeidsgruppens forslag om etablering av parkeringsråd.
- FFO mener at forflytningshemmedes organisasjoner bør være representert i parkeringsnemnda og ber om at dette reguleres.
- FFO støtter synet om å opprettholde aktivitetskravet ved søknad om parkeringskort, men at praksis i enkeltkommuner må bedres.
- FFO støtter behovet for forsterket veiledning rundt hvem som bør få tillatelse og at legerklæringskjema bør være standardisert.
- FFO støtter innføring av sikkerhetselementer i kortet.
- FFO mener at kommunen fortsatt skal utstede parkeringskort og bære utgiftene for dette.
- FFO støtter forslaget om å opprette et sentralt register for parkeringskort og at dette driftes av Statens Vegvesen.

Betalingsfritak for forflytningshemmede

Regjeringen har som visjon at Norge skal være universelt utformet innen 2025. Mange positive tiltak er iverksatt, mest for å bedre tilgjengeligheten til transportmidlene. Mye gjenstår imidlertid før visjonen er nådd.

Da betalingsfritak i sin tid ble innført for personer med parkeringskort på kommunale parkeringsplasser, var dette begrunnet med at automatene var utilgjengelige og fordi kollektivtransportsystem var utilgjengelig og ikke fungerte som alternativ til egen bil. I tillegg handlet det om et generelt utilgjengelig fysisk miljø, med gater, fortau og kommunikasjonsveier fulle av barrierer for forflytningshemmede.

Selv om det satses for fullt på universell utforming, og det er en positiv utvikling på området, er det fortsatt svært vanskelig for forflytningshemmede å bevege seg i kollektivtrafikken og i det offentlige rom. I tillegg kommer andre viktige variasjoner som årstider og svingninger i egen helse. Dessuten er det slik at i store deler av landet er kollektivtilbudet dårlig utbygd, og 95 % av transporten skjer i egen bil.

Mange steder benyttes høy parkeringsavgiften som virkemiddel for å få trafikanter til å velge alternative transportmåter, med det formål å begrense bilbruk, forurensning og køer. Dette slår svært uheldig ut for forflytningshemmede som ikke har noe reelt alternativ til bruk av egen bil. FFOs syn er derfor at det ikke er nok at løsninger for å betale er på plass for å innføre betalingsplikt for forflytningshemmede. I hvilken grad samfunnet er tilgjengelig/universelt utformet må veie tungt i denne vurderingen.

Målet om et universelt utformet Norge er ambisiøst og hva status er i 2025 er uvisst. FFO mener at når vi nærmer oss 2025 må det evalueres hvor langt vi er kommet, og om hele reisekjeden er utformet slik at forflytningshemmede har et reelt alternativ til å reise med egen bil. Først da kan betalingsplikt for personer med særskilt parkeringstillatelse vurderes innført på både offentlige og private parkeringsplasser.

FFO mener derfor det vil være uetisk av departementet å gå inn for betalingsplikt for denne gruppen i private parkeringsanlegg, så lenge samfunnet ikke er utformet slik at de har de samme muligheter og valg som andre trafikanter har til å sette bilen hjemme.

FFO støtter førøvrig forslaget om at urettmessig parkering på parkeringsplass reservert for forflytningshemmede straffes med høyeste sats, slik det er foreslått i høringsnotatet.

Universelt utformede betalingsløsninger

Universelt utformede betalingsløsninger vil være bra for alle, men vil ikke løse alle problemer for personer som har parkeringstillatelse i dag. Det grunnleggende her er at parkeringsautomatene er utformet på en slik måte at alle kan benytte dem på en likeverdig måte. FFO støtter derfor det konkrete forslaget om en betjeningshøyde på 0,75 – 1,3 m, siden dette vil dekke behovene til de fleste brukergruppene med parkeringsbehov.

FFO støtter en videre satsing på mobiltelefonbetalingsløsninger og helautomatisk bomløsninger der det er hensiktsmessig.

FFO støtter forslaget om at krav om universell utforming av betalingsautomatene bør gjelde uavhengig av om det tilbys et universelt utformet alternativ (eks. parkering ved bruk av mobiltelefon). Vi mener at en god fysisk løsning må etableres i alle parkeringsanlegg og at parkering ved bruk av mobiltelefon tilbys som supplement. Dette tilbudet er særlig viktig for den gruppen brukere som benytter seg av heis for å komme seg inn og ut av bilen - og vil være svært forenklende for denne gruppen.

FFO er uenig i at automater plassert i nærheten av plasser reservert for forflytningshemmede utformes universelt, mens automater andre steder ikke behøver å være det. Vi mener det er viktig at alle automater utformes likt.

Mange forflytningshemmede har behov for jevnlig opphold på sykehus og kan derfor bli belastet med høye parkeringsutgifter. Det er frustrerende for denne gruppen at betalingsregler håndheves svært ulikt på de enkelte sykehus. FFO ber derfor om at forflytningshemmede med parkeringsbevis parkerer gratis ved opphold på sykehus uavhengig av om det er et offentlig eller privat parkeringsanlegg.

Antall plasser som skal avsettes for reservert parkering

FFO støtter forslaget om at 4 % av parkeringsplassene skal avsettes særskilt for forflytningshemmede. Her er det imidlertid viktig at antall plasser tilpasses lokale forhold etter behov slik at det ikke avsettes mer enn nødvendig. Vi mener at det ikke er i brukernes interesse at det avsettes for mange plasser og at disse står ubrukt, men det må heller ikke avsettes for få plasser slik at disse til enhver tid er opptatt. Dette må vurderes av lokale parkeringsråd, i samråd med funksjonshemmedes råd i kommunen.

Vi tillater oss å komme med et tilleggsforslag, som innebærer at halvparten av plassene som avsettes for forflytningshemmede, må være øremerket store biler med behov for sideplass for heis til av og påstigning. De øvrige 2 % reserveres til ordinære biler.

Parkeringsråd og parkeringsklagenemnd

FFO støtter ikke departementets forslag om at en rådgivende uttalelse fra kommunen bør erstatte forslaget om etablering av parkeringsråd. Vi mener at parkeringsbehovene forflytningshemmede har best ivaretas av et lokalt parkeringsråd. Representanter fra

funksjonshemmedes organisasjoner må være representert i et slikt råd, slik at man sikrer at et tilstrekkelig antall parkeringsplasser for forflytningshemmede etableres i de enkelte parkeringsanlegg. Alternativt må det tydelig fremgå av forskriften at funksjonshemmedes råd i kommunen må konsulteres i hvert spørsmål som dreier seg om reserverte plasser for forflytningshemmede.

FFO mener at forflytningshemmedes organisasjoner bør være representert i en sentral parkeringsklagenemnd og ber om at dette reguleres særskilt. Det er i høringsnotatet foreslått at Forbrukerrådet ivaretar denne gruppens interesser, men dette er et forslag vi ikke støtter. Vi ser ikke bort fra at en slik nemnd kan få mange saker som omhandler parkering for forflytningshemmede som kan være av prinsipiell karakter. I slike saker mener vi det er viktig at brukerorganisasjoner er representert.

Forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede

FFO merker seg at mange av de synspunktene arbeidsgruppen fremmet har blitt tatt til følge. Fra FFO ble særlig behovet for endringer i utforming av parkeringskortet og av tildelingskriterier, samt sterkere tiltak for å hindre misbruk, fremhevet som viktig.

FFO støtter synet om å opprettholde aktivitetskravet, men at praksis i enkeltkommuner må bedres. At praksis i kommuner er forskjellig får vi mange tilbakemeldinger på. FFO støtter helhjertet opp om behovet for forsterket veiledning rundt hvem som bør få tillatelse og forslaget om at legerklærings skjema bør være standardisert. Vi mener det er viktig at legen beskriver enkeltindividets behov for parkeringslette ut fra særlige problemer med å forflytte seg. For enkelthetens skyld bør tilknyttede rettigheter opprettholdes (fritak for passering i bomring lokalt og piggdekkavgiften).

Vi mener dessuten at det er særdeles viktig med innføring av sikkerhetslementer i kortet, slik det foreslås i høringsdokumentet. FFO har i den senere tid mottatt mange meldinger om tyverier av parkeringskort, som medfører kostbare reparasjoner på bilene som skades. Misbruk skjer også, dessverre fra både familiemedlemmer og støtteapparat rundt den som har tillatelsen. Også salg og kopiering av kort forekommer.

Et sentralt register slik som foreslås vil bidra til at det blir mindre attraktivt å stjele og misbruke parkeringskort, og vi finner det naturlig at Statens Vegvesen drifter dette registeret. Registeret må årlig oppdateres for å få oversikt over utgåtte kort, dødsfall og lignende. I tillegg må det følges opp med økte kontroller på avsatte HC-plasser, og rutinemessig sjekk mot registeret.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESORGANISASJON

Liv Arum

Generalsekretær